การจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา

THE MANAGING AND SOLVING THE PROBLEM OF UNPLANNDED PREGNANCY AMONG STUDENTS WHILE THEY ARE STUDYING

รังสรรค์ ลีเบี้ยว[1*] และกีรฉัตร วันช่วย[2]
Rangsan Libiao[1*] and Keerachutr Wunchoay[2]

Received : 4 September 2024 Revised : 17 February 2025 Accepted : 26 February 2025

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงตัวอย่างการจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา จากการสังเคราะห์องค์ความรู้ตามแนวคิดการถอดบทเรียน (Lesson Learned) จากตัวบุคคล (Tacit Knowledge) แบบทบทวนการดำเนินการ (After Action Review) โดยผลลัพธ์คือ การจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ร่วมกับนักศึกษาและผู้ปกครอง โดยมีการดำเนินการเป็นกระบวนการและขั้นตอน และใช้วิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย ช่วยแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลต่อการเรียนของนักศึกษา ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์จนถึงหลังคลอดบุตร และช่วยให้นักศึกษามีขวัญกำลังใจ มีสุขภาพจิตที่ดี สามารถเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา โดยไม่ต้องออกหรือย้ายสถานศึกษา

คำสำคัญ: การแก้ไขปัญหา / ตั้งครรภ์ไม่พร้อม / นักศึกษา

[1] หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
[1] Bachelor of Business Administration Program in General Management, Faculty of Management Sciences, Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage
[*] Corresponding Author's E-mail: autocentrino@hotmail.com

ABSTRACT

This academic article aims to show an example of managing and solving the problem of unplanned pregnancy among students while they are studying. This is obtained from a synthesis of knowledge from the concept of Lesson Learned from individuals (Tacit Knowledge) and After-Action Review. The results are Managing and solving pregnancy problems together with students and parents It is carried out in a systematic process and steps and uses a variety of problem-solving methods. Help solve and alleviate the effects of problems and obstacles that affect student learning. From the beginning of pregnancy until after childbirth. And help students have morale, Have good mental health. Able to study continuously until graduation without having to leave or move educational institutions.

Keywords: Problem solving / Unplanned pregnancy / Student

บทนำ

การตั้งครรภ์ไม่พร้อมของวัยรุ่นระหว่างกำลังศึกษาเป็นปัญหาที่ต้องการการป้องกันและแก้ไข องค์การสหประชาชาติกำหนดเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal) เป้าหมายที่ 3 สร้างหลักประกันการมีสุขภาวะที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย เป้าหมายย่อย 3.7 สร้างหลักประกันถ้วนหน้า ในการเข้าถึงบริการสุขภาวะทางเพศและอนามัยเจริญพันธุ์ การวางแผนครอบครัว ข้อมูลข่าวสารความรู้ และบูรณาการอนามัยเจริญพันธุ์ในยุทธศาสตร์และแผนงานระดับชาติ ลดอัตราการคลอดในหญิงอายุ 10 - 14 ปี และ 15 - 19 ปี และเป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

ประเทศไทยให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นระหว่างกำลังศึกษา โดยออกพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ในมาตรา 6 กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น จัดให้มีการเรียนการสอน การให้คำปรึกษา การดูแลช่วยเหลือ และคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่องในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์รวมถึงการได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการอย่างเหมาะสม (พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559) และดำเนินยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติตามพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และแผนการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 3 และเป้าหมายที่ 4 ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ

การตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา สร้างผลกระทบต่อชีวิตด้านการศึกษา สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งต่อวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ ผู้ปกครอง สังคม และสถานศึกษา ผลการวิจัยปัญหาการตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา (อภิญญา ยุทธชาวิทย์, 2562)

พบว่า นักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่มีความพร้อมที่จะเป็นมารดา และสร้างปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ไม่สามารถเรียนจบสำเร็จการศึกษาได้ ต้องพบกับการติฉินนินทาไม่เป็นที่ยอมรับจากสังคม และพบว่านักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมระหว่างเรียนต้องการความช่วยเหลือจากครอบครัวและสถาบันศึกษาและต้องเผชิญกับความรู้สึกในคุณค่าของตนเอง ความกังวลเกี่ยวกับการเรียน การตั้งครรภ์ และการเลี้ยงบุตร รวมถึงการแต่งกาย การใช้ชีวิต เกียรติและศักดิ์ศรีของตนเองและครอบครัว และการต่อสู้ปัญหาและอุปสรรค การตั้งครรภ์ไม่พร้อมระหว่างเรียนสร้างผลกระทบต่อนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ (ทรงยศ พิลาสันต์, 2557) ทั้งด้านร่างกาย เช่น อาการแพ้ท้อง น้ำหนักลด โรคเบาหวานจากการตั้งครรภ์ โรคติดต่อจากเพศสัมพันธ์ การคลอดก่อนกำหนด ภาวะโลหิตจางในหญิงตั้งครรภ์ โรคความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ การทำแท้งไม่ปลอดภัย เป็นต้น ด้านจิตใจ เช่น วิตกกังวล เคลียดจัด ซึมเศร้า พฤติกรรมก้าวร้าวหรือพฤติกรรมเปลี่ยนแปลง ดื่มแอลกอฮอล์ สูบบุหรี่ อับอาย ผิดหวังในตัวเอง เป็นต้น ด้านการศึกษา เช่น ไม่มีสมาธิในการเรียน ขาดความพร้อมในการเรียน ขาดเรียน ผลทดสอบคะแนนลดลง เรียนไม่ผ่าน การทอดทิ้งทารกตามที่สาธารณะ เป็นต้น ด้านเศรษฐกิจ เช่น ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นของผู้ปกครอง ไม่มีรายได้ ไม่มีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูบุตร ค่าเสียโอกาสในการประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการเด็ก ด้านกฎหมาย และด้านการแพทย์และสาธารณสุขของภาครัฐ เป็นต้น และด้านสังคม เช่น หลบหลีกสังคม เก็บตัวจากสังคม ถูกสังคมดูหมิ่น ติฉินนินทา ขาดความมั่นใจในการเข้าสังคมหรือไม่กล้าเข้าสังคม เป็นต้น และการศึกษาวิจัยการปรับตัวจากการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักศึกษา (อังคณา ณรงค์ฤทธิ์ และมาลี สบายยิ่ง, 2561) พบว่า นักศึกษามีความเชื่อมั่นว่าสามารถเรียนต่อไปพร้อมกับตั้งครรภ์ เพื่อให้ได้รับการยอมรับ โอกาสในการมีงานทำในอนาคตที่สามารถเลี้ยงดูตนเองและลูกได้ และในสถานการณ์เช่นนี้ต้องการความช่วยเหลือและกำลังใจ คำปรึกษาจากครอบครัว คนรัก เพื่อน อาจารย์

สถานศึกษาและอาจารย์เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่สามารถดูแลและช่วยเหลือแก้ไขปัญหานี้ ทั้งนักศึกษา ครอบครัว สังคม และรัฐ คาดหวังต่อสถาบันการศึกษาและอาจารย์ในการดูแลช่วยเหลือและคุ้มครองนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมให้ได้รับดูแลช่วยเหลือและการศึกษาอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของครูในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (กรองแก้ว ทองประเสริฐ, 2560) พบว่า ครูมีบทบาทสำคัญในระดับมากในการป้องกันการให้คำปรึกษา การเสริมพลังและสร้างกำลังใจ การจัดการเรียนการสอนและการใช้เทคนิคการสอน และการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 มาตรา 6 (3) กำหนดให้สถาบันการศึกษาดำเนินแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุการณ์นักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พร้อมระหว่างกำลังศึกษา โดยจัดให้มีระบบดูแล ช่วยเหลือและคุ้มครองนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์ ให้ได้รับการศึกษาด้วยรูปแบบที่เหมาะสมและต่อเนื่อง รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง เรื่องกำหนดประเภทของสถานศึกษาและดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566 ข้อ 7 สถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงระดับ อุดมศึกษาที่มีนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งตั้งครรภ์อยู่ในสถานศึกษาต้องไม่ให้นักเรียนหรือนักศึกษานั้นออกจากสถานศึกษาดังกล่าว เว้นแต่เป็นการย้ายสถานศึกษาตามความประสงค์ของนักเรียนหรือนักศึกษานั้น

(กฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566) โดยผลวิจัยปัญหาและความคาดหวังในชีวิตของวัยรุ่นตั้งครรภ์ (นันทพร ปันต๊ะ, 2560) พบว่า วัยรุ่นตั้งครรภ์มีความตั้งใจศึกษาต่อเนื่องโดยเชื่อว่าการศึกษาช่วยสร้างโอกาสในการมีอาชีพมีรายได้ในการเลี้ยงดูบุตรหลังคลอด และพบว่าวัยรุ่นตั้งครรภ์ระหว่างกำลังศึกษาที่ได้รับการศึกษาต่อเนื่องต่อไปมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับในอดีต

เพื่อประโยชน์ในการดูแล ช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหานักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมระหว่างกำลังศึกษา จึงแสดงตัวอย่างการจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา โดยสังเคราะห์ความรู้ตามแนวคิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยการถอดบทเรียน (Lesson Learned) จากประสบการณ์ (Tacit Knowledge) ของผู้เขียน แบบทบทวนการดำเนินการ (After Action Review) (พัทนดนัย จินตนครชัยศรี, 2565) อันเป็นผลจากประสบการณ์ในการจัดการและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ระหว่างกำลังศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความวิชาการนี้จะเป็นประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาทั้งต่อนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ ครอบครัว สถานศึกษา และสังคม

ขั้นตอนการถอดบทเรียน

บทความวิชาการนี้สังเคราะห์องค์ความรู้ตามแนวคิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management) โดยการถอดบทเรียน (Lesson Learned) จากประสบการณ์ (Tacit Knowledge) ของผู้เขียน ตามรูปแบบทบทวนการดำเนินการ (After Action Review) ซึ่งได้มีโอกาสเป็นผู้รับผิดชอบดูแลการจัดการและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมระหว่างกำลังศึกษา จำนวน 1 ราย โดยมีขั้นตอนการถอดบทเรียนดังนี้

1. ทบทวนประสบการณ์และรวบรวมข้อมูลข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การทบทวนเหตุการณ์ การนำดำเนินการ ผลลัพธ์ ข้อมูล งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. จัดกลุ่มข้อมูลประสบการณ์ ได้แก่ การจำแนกข้อมูล การจำแนกประเภทปัญหาที่เกิดขึ้น
3. สกัดประเด็น สาระสำคัญ และหัวใจของเรื่อง ได้แก่ การคัดเลือกประเด็นสำคัญ การกำหนดสาระสำคัญ จุดมุ่งหมาย และหัวใจสำคัญของเรื่อง
4. สังเคราะห์บทเรียนที่มีคุณค่า ได้แก่ การสังเคราะห์ หลักการ วิธีการแก้ไขปัญหา เนื้อหาและประเด็นสำคัญ
5. ออกแบบและวางแผนการเขียน ได้แก่ โครงเรื่อง เนื้อหา ลำดับ
6. ปฏิบัติตามแผน ได้แก่ การเขียนตามเค้าโครงเรื่องตามที่วางไว้
7. ปรับปรุงและแก้ไข ได้แก่ การใช้คำและภาษาในการสื่อสาร รูปแบบการนำเสนอข้อมูล
8. เผยแผ่ ได้แก่ การขอรับพิจารณาอนุญาตตีพิมพ์เผยแผ่ในวารสารทางวิชาการ

โดยสรุปขั้นตอนการดำเนินการถอดบทเรียน เริ่มจากการทบทวนประสบการณ์ พิจารณาและกลั่งกลององค์ความรู้สำคัญที่เป็นประโยชน์ แล้วเรียบเรียงเนื้อหาในรูปแบบการสื่อสารที่สามารถให้ผู้ที่สนใจศึกษาเข้าใจได้

การจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา

บทความวิชาการนี้มุ่งเน้นการจัดการและแก้ไขปัญหาโดยบุคคลผู้ที่รับผิดชอบดูแลแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษา ซึ่งมีกรอบแนวคิดขั้นตอนการดำเนินการ คือ 1) ทำความเข้าใจปัญหา 2) กำหนดขั้นตอนกระบวนการแก้ไขปัญหา และ 3) การจัดการและแก้ไขปัญหา โดยอธิบายแต่ขั้นตอนดังนี้

1. ทำความเข้าใจปัญหา เพื่อเตรียมความพร้อมในการเผชิญกับปัญหาและวางแผนแก้ไขปัญหา และเพิ่มประสิทธิภาพในการรับมือ โดยปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาที่เกิดในระหว่างกำลังศึกษามีลักษณะแบบปัญหาต่อเนื่องระยะยาว ตั้งแต่ตั้งครรภ์จนถึงหลังคลอดบุตรต่อเนื่องไปจนสำเร็จการศึกษา อธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ลักษณะของปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษา

ปัญหาช่วงก่อนคลอดบุตร			**ปัญหาช่วงลาคลอดบุตร**	**ปัญหาช่วงหลังคลอดบุตร**	
เริ่มตั้งครรภ์	ระหว่างตั้งครรภ์	ก่อนคลอดบุตร	ลาคลอด	หลังลาคลอดบุตร	สำเร็จการศึกษา

คำอธิบายตาราง ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงตามพัฒนาการตั้งครรภ์ แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ ปัญหาที่เกิดในช่วงก่อนคลอดบุตร ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงลาคลอดบุตร และปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงหลังคลอดบุตร ดังนี้

1. ปัญหาช่วงก่อนคลอดบุตร ตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ไปจนถึงก่อนคลอดบุตร พบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษา ได้แก่

1.1 ปัญหาที่เกิดในช่วงเริ่มตั้งครรภ์ เช่น ปัญหาด้านอารมณ์จิตใจ ความเครียด การขาดสมาธิและความสนใจในการเรียน จิตใจสับสน ซึมเศร้า เก็บตัวจากสังคม ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ การคลอด และเลี้ยงดูบุตรหลังคลอด ความวิตกกังวลด้านการศึกษา การถูกสังคมดูถูกนินทา อนาคต และครอบครัว

1.2 ปัญหาที่เกิดในช่วงระหว่างตั้งครรภ์ เช่น ความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงรูปสรีระร่างกายตามพัฒนาการตั้งครรภ์ ทำให้มีรูปร่างที่เป็นจุดเด่นจุดสนใจของผู้พบเห็น ส่งผลให้ขาดสมาธิและความสนใจในการเรียน

1.3 ปัญหาที่เกิดในช่วงก่อนคลอดบุตร เช่น การขาดสมาธิในการเรียน ความวิตกกังวลต่อการเรียน การเรียนในช่วงลาคลอดบุตร การคลอดและเลี้ยงดูบุตรหลังคลอง

2. ปัญหาช่วงลาคลอดบุตร ตั้งแต่เริ่มลาคลอดบุตรจนถึงกลับมาศึกษาต่อ พบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษาเช่น กำลังใจและความตั้งใจในการกลับมาศึกษาต่อ ความท้อใจ

3. ปัญหาช่วงหลังคลอดบุตร ตั้งแต่หลังคลอดบุตรจนถึงสำเร็จการศึกษา พบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนของนักศึกษา ได้แก่ การวางแผนการเรียน

3.1 ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงหลังลาคลอดบุตร ตั้งแต่สิ้นสุดการลาคลอดบุตรจนถึงกลับมาศึกษาต่อ เช่น การขาดความตั้งใจและความพร้อมในการเรียนต่อ ขาดการติดต่อระหว่างคลอดบุตร

3.2 ปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงสำเร็จการศึกษา ตั้งแต่เริ่มศึกษาต่อจนถึงสำเร็จการศึกษา เช่น การเรียน การวางแผนการเรียน การบริหารจัดการเวลา

โดยสรุป การเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการตั้งครรภ์จนถึงคลอดบุตร เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงปัญหาใหม่ที่กระทบต่อการเรียนของนักศึกษา ในช่วงก่อนคลอดบุตรเป็นช่วงระยะแรกของปัญหา พบปัญหาด้านจิตใจ ความวิตกกังวล ความเครียด ส่งผลให้ขาดสมาธิและความสนใจในการเรียนในระดับสูง และยังขาดความรู้และประสบการณ์จัดการและแก้ไขปัญหา ในช่วงการลาคลอดบุตรเป็นช่วงระยะกลาง พบปัญหาด้านการเรียน การทำกิจกรรมเก็บคะแนน และช่วงหลังคลอดบุตรเป็นช่วงระยะใกล้สิ้นสุดปัญหา พบปัญหาการขาดความตั้งใจและความสนใจในการกลับมาศึกษาต่อ การวางแผนการเรียนในแต่ละภาคการศึกษาจนสำเร็จการศึกษา

2. กำหนดขั้นตอนกระบวนการแก้ไขปัญหา การตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขแบบระยะยาว ไม่สามารถแก้ไขให้เสร็จสิ้นด้วยวิธีเดียวหรือให้เสร็จภายในระยะเวลาอันสั้นได้ มีการเปลี่ยนแปลงฉับพลันและเกิดปัญหาใหม่ต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ไปจนถึงสำเร็จการศึกษา จึงต้องจัดการและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นกระบวนการแบบค่อยเป็นค่อยไป และพร้อมรับมือกับปัญหาที่ไม่คาดคิด มีความยืดหยุ่นและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัญหาอย่างรวดเร็ว ดังนี้

2.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ในจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษา ดังนี้

2.1.1 เพื่อจัดการแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบที่เกิดขึ้น สร้างความรู้ความเข้าใจให้นักศึกษาสามารถรับมือและดำเนินชีวิตภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงชีวิตใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.2 เพื่อให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอนามัยเจริญพันธุ์ การดูแลการตั้งครรภ์ เข้าถึงและได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม ตั้งครรภ์และมีสุขภาพที่ดี ป้องกันไม่ให้เกิดการทำแท้งและการตั้งครรภ์ไม่พร้อมซ้ำ

2.1.3 เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีให้กับนักศึกษา เผชิญและรับมือกับบริบทชีวิตใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ใช้ชีวิตในสถานศึกษาปกติจนสำเร็จการศึกษา ป้องกันการตัดสินใจออกหรือย้ายสถานศึกษา

2.1.4 เพื่อให้นักศึกษาเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา

นักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อมขาดความรู้และประสบการณ์ในการรับมือ จัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จึงต้องดูแลช่วยเหลือและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพให้นักศึกษาสามารถช่วยเหลือตนเองในบริบทชีวิตใหม่ได้อย่างถูกต้อง สามารถดูแลการตั้งครรภ์ควบคู่กับการใช้ชีวิตและการเรียนได้อย่างมีสติและขวัญกำลังที่ดี มีสติมั่นคงต่อบริบทชีวิตใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างฉลับพลัน ตลอดจนผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรค สามารถเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษาได้ โดยแนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักการและแนวคิดในการช่วยเหลือดูแลนักเรียนที่ตั้งครรภ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ การสร้างพลังสุขภาพจิต การช่วยเหลือแบบรอบด้านหรือเป็นองค์รวม (Holistic approach) และการคุ้มครองสิทธินักเรียนที่ตั้งครรภ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

2.2 การวางกระบวนการจัดการและแก้ไขปัญหา ดังนี้

ตารางที่ 2 กระบวนการจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษา

การนำเข้า (input)	กระบวนการ (process)	ผลผลิต (Output)	ผลลัพธ์ (Outcome)	ผลกระทบ (Impact)
ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม	การดูแลช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหา ให้ความรู้คำปรึกษา และบรรเทาผลกระทบ	นักศึกษามีความรู้ในการรับมือ สามารถจัดการแก้ไขปัญหาและดูแลตนเองได้	นักศึกษาเรียนต่อเนื่อง	นักศึกษาสำเร็จการศึกษา
การดูแลการตั้งครรภ์	การดูแลช่วยเหลือให้ได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม	นักศึกษาได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม	นักศึกษาตั้งครรภ์และคลอดบุตรสำเร็จเรียบร้อย	นักศึกษากลับมาเรียนต่อหลังคลอดบุตร
ขวัญและกำลังใจ	การสร้างความเข้มแข็งจิตใจและบำรุงขวัญกำลังใจ	นักศึกษาเกิดขวัญกำลังใจในการเรียนและการใช้ชีวิต	นักศึกษาใช้ชีวิตและเรียนปกติ	นักศึกษาสำเร็จการศึกษา
การเรียน	จัดการและวางแผนการเรียน	นักศึกษาเรียนปกติ	นักศึกษาเรียนต่อเนื่อง	นักศึกษาสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 2 แสดงการนำวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เข้าสู่กระบวนการจัดการและแก้ไขปัญหา โดยมีกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปัจจัยนำเข้าคือ ปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม กระบวนการจัดการและแก้ไขปัญหาคือ การดูแลช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหา การให้ความรู้ คำปรึกษา และการลดผลกระทบของปัญหา ให้สิ่งต่าง ๆ สามารถดำเนินต่อไปได้ เช่น การเรียน การดำเนินชีวิต ปัญหาได้รับการดูแลช่วยเหลือแก้ไข ผลผลิตที่ได้คือ นักศึกษามีความเข้าใจ รับมือ และพึ่งพาตนเองในการดำเนินชีวิตปกติต่อไปได้ ผลลัพธ์ที่ได้คือ นักศึกษาสามารถเรียนอย่างต่อเนื่องได้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ปัจจัยนำเข้าคือ การดูแลการตั้งครรภ์ กระบวนการคือ การดูแลช่วยเหลือนักศึกษาร่วมกับผู้ปกครองส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม เช่น การฝากครรภ์ สวัสดิการสังคม ผลผลิตที่ได้คือ นักศึกษาได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์จากสถานพยาบาลและสิทธิสวัสดิการสังคม ผลลัพธ์ที่ได้คือ นักศึกษาตั้งครรภ์และคลอดบุตรสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ หลังคลอดบุตรนักศึกษาสามารถกลับมาศึกษาต่อเนื่องได้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัจจัยนำเข้าคือ ปัญหาขวัญกำลังใจในการเรียนและการใช้ชีวิต กระบวนการจัดการคือ การสร้างความเข็มแข้งจิตใจและบำรุงขวัญกำลังใจนักศึกษา ผลผลิตที่ได้คือ นักศึกษาเกิดขวัญกำลังใจมีจิตใจเข้มแข็งที่ดีทั้งต่อการเรียน การใช้ชีวิต และการฟันฝ่าปัญหาและอุปสรรค ผลลัพธ์ที่ได้คือ นักศึกษาสามารถเรียนและใช้ชีวิตได้ปกติ ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ปัจจัยนำเข้าคือ ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน กระบวนการจัดการคือ การจัดการและวางแผนการเรียน ผลผลิตที่เกิดขึ้นคือ นักศึกษาศึกษาปกติ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือ นักศึกษาศึกษาต่ออย่างเนื่อง และผลกระทบคือ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา

โดยสรุป กระบวนการจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษา คือ การจัดการและแก้ไขปัญหา สร้างความสามารถในการรับมือและจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ที่มีประสิทธิภาพให้กับนักศึกษาทั้งด้านร่างกาย ปัญญา จิตใจ และอารมณ์ และสร้างความต่อเนื่อง ด้านการเรียนจนสำเร็จการศึกษา คือ กระบวนการสร้างอนาคตที่ดีให้กับนักศึกษา โดยการศึกษาเรื่อง การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น (ศรุตยา รองเลื่อน ภัทรวลัย ตลึงจิตร และสมประสงค์ ศิริบริรักษ์, 2555) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดูแลหญิงตั้งครรภ์วัยรุ่น ควรได้รับการดูแลอย่างคลอบคลุมทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์จนกระทั่งคลอด

3. การจัดการและแก้ไขปัญหา ลักษณะสำคัญของปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของ นักศึกษาอีกประการคือ เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมาที่แตกต่างกัน เช่น ปัญหาการเรียน ปัญหาการใช้ชีวิต ปัญหาด้านสุขภาพจิต ปัญหาการตั้งครรภ์ การแก้ไขปัญหาจึงต้องใช้วิธีแก้ไข ที่หลากหลายวิธี (Multiple Methods) มาบูรณาการแก้ไขปัญหาร่วมกัน ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็น ต่อการแก้ไขปัญหา เนื่องจากแต่ละปัญหาเชื่อมโยงสัมพันธ์กันและกระทบต่อกัน เช่น ปัญหา การตั้งครรภ์ส่งผลต่อปัญหาด้านจิตใจและปัญหาการดูแลครรภ์ ปัญหาด้านจิตใจส่งผลต่อการปัญหา การเรียน และสร้างผลกระทบต่อเนื่องและเกิดขึ้นในเวลาเดียวกัน นักศึกษาจะประสบปัญหาทุกอย่าง พร้อมกันในเวลาเดียวกัน การบูรณาการเครื่องมือที่หลายหลายวิธีการเข้าแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่าง สอดคล้องมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการแก้ไขปัญหา อีกทั้งปัญหานี้อาศัยความร่วมมือกับบุคคล และหน่วยงานที่เกี่ยวหลายฝ่าย เช่น ผู้ปกครอง หน่วยงานภายใน สถานพยาบาล เป็นต้น มาช่วย แก้ไขปัญหาที่นอกเหนือขอบเขตที่สถานศึกษาสามารถดูแลจัดการได้ โดยบทความวิชาการนี้กล่าวถึง เฉพาะการจัดการและแก้ไขปัญหาโดยเน้นบทบาทของบุคคลผู้รับผิดชอบดูแลแก้ไข ดังนี้

ตารางที่ 3 การจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาแบบบูรณาการ

ปัญหา	การแก้ไข	เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือ	ผลสำเร็จ
ปัญหา การ ตั้งครรภ์	ดูแลช่วยเหลือ จัดการและแก้ไข ปัญหา ลดและ บรรเทาลกระทบ และเป็นที่ปรึกษา ให้กับนักศึกษา	นักศึกษาผ่านพ้น ปัญหาอุปสรรค และสำเร็จ การศึกษา	ดูแลช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา ให้ ความรู้และ คำปรึกษา ลดผลกระทบ	การจัดการปัญหา การแก้ไขปัญหา การให้คำปรึกษา การลดผลกระทบ การเป็นผู้นำ	นักศึกษาเรียน ต่อเนื่อง (ร้อยละของ ความสำเร็จ ร้อยละ100)
การดูแล การ ตั้งครรภ์	ดูแลช่วยเหลือ นักศึกษาให้ ได้รับการดูแล และบริการ อนามัย เจริญพันธุ์และ	นักศึกษาเข้าถึง การดูแลและ ได้รับบริการ อนามัยเจริญ พันธุ์และ สวัสดิการสังคม	ดูแลช่วยเหลือให้ ความรู้และ คำปรึกษา ส่งต่อให้เข้าถึง บริการอนามัย เจริญพันธุ์และ	การติดต่อรับบริการ อนามัยเจริญพันธุ์ และสวัสดิการสังคม	นักศึกษา ตั้งครรภ์และ คลอด บุตรสำเร็จ เรียบร้อย (ร้อยละของ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ปัญหา	การแก้ไข	เป้าหมาย	วิธีการ	เครื่องมือ	ผลสำเร็จ
	สวัสดิการสังคม		สวัสดิการสังคม		ความสำเร็จ ร้อยละ 100)
ขวัญและกำลังใจ	บำรุงขวัญและกำลังใจให้เข้มแข็ง ใช้ชีวิตและศึกษาได้ปกติ	นักศึกษามีขวัญและกำลังใจที่เข้มแข็ง ใช้ชีวิตและศึกษาได้ปกติ	สร้างความเข้มแข็งบำรุงขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง	การสร้างความเข้มแข็งและบำรุงขวัญกำลังใจ การสร้างความเชื่อมั่น	นักศึกษาใช้ชีวิตและเรียนปกติ (ร้อยละของความสำเร็จ ร้อยละ 80)
การเรียน	ดูแลช่วยเหลือจัดการให้ศึกษาต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา	นักศึกษาเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา	ดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาจัดการและวางแผนการเรียน	การจัดการและการวางแผนการเรียน	นักศึกษาเรียนต่อเนื่อง (ร้อยละของความสำเร็จ ร้อยละ 100)

ตารางที่ 3 แสดงการบูรณาการจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษา ประกอบด้วย ปัญหา แนวทางการแก้ไข เป้าหมาย วิธีการ เครื่องมือ ที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา และผลสำเร็จที่ได้ อธิบายขั้นตอนดังนี้

การแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ แนวทางคือ การดูแลช่วยเหลือ จัดการและแก้ไข และบรรเทาลดผลกระทบ เป็นที่ปรึกษาร่วมกับนักศึกษาและผู้ปกครอง ตั้งแต่เริ่มเกิดปัญหาไปจนถึงสำเร็จการศึกษา เป้าหมายในการแก้ไขปัญหานี้คือ นำพานักศึกษาผ่านพ้นปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ช่วยเหลือนักศึกษาให้เรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา วิธีการคือ ดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหา ให้ความรู้และคำปรึกษา ลดและบรรเทาผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้น ได้รับการช่วยเหลือแก้ไข คำแนะนำแนวคิดแนวทางที่ดีในการจัดการแก้ไขปัญหา ผ่อนหนักให้เป็นเบา และสามารถดำเนินชีวิตปกติต่อไปได้ เครื่องมือที่ใช้คือ การจัดการปัญหาแบบมีส่วนร่วม การแก้ไขปัญหาแบบมีส่วนร่วม การให้คำปรึกษาแบบมีส่วนร่วม การลดและบรรเทาผลกระทบ การเป็นผู้นำแก้ไขปัญหา ผลที่ได้คือ สามารถจัดการปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ประคับประครองให้นักศึกษาเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา ผลสำเร็จที่ได้คือ นักศึกษาสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละของความสำเร็จ ร้อยละ 100

การแก้ไขปัญหาการดูแลการตั้งครรภ์ เป้าหมายคือนักศึกษาเข้าถึงและได้รับการดูแลบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม แนวทางคือ การดูแลช่วยเหลือนักศึกษาให้ได้รับและเข้าถึงบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสิทธิสวัสดิการสังคม วิธีที่ใช้คือ การดูแลช่วยเหลือให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำ ร่วมกับนักศึกษาและผู้ปกครองส่งต่อบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม เครื่องมือ ที่ใช้คือ การติดต่อประสานขอรับคำปรึกษาและบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการ

สังคมอย่างมีส่วนร่วมกับนักศึกษาและผู้ปกครอง ผลสำเร็จที่ได้คือ นักศึกษาตั้งครรภ์และคลอดบุตรสำเร็จเรียบร้อย คิดเป็นร้อยละของความสำเร็จ ร้อยละ 100

การแก้ไขปัญหาขวัญและกำลังใจ แนวทางคือ การบำรุงขวัญและกำลังใจนักศึกษาให้จิตใจเข้มแข็ง ใช้ชีวิตในสถานศึกษาได้ปกติ เป้าหมายคือให้นักศึกษามีขวัญและกำลังใจที่เข้มแข็งใช้ชีวิตและศึกษาปกติ วิธีการที่คือ การสร้างความเข้มแข็งบำรุงขวัญกำลังใจอย่างต่อเนื่อง เครื่องมือที่ใช้คือ การสร้างความเข้มแข็ง การบำรุงขวัญให้กำลังใจ การสร้างความเชื่อมั่นในการแก้ไขปัญหา ผลสำเร็จคือ นักศึกษาใช้ชีวิตและเรียนปกติ คิดเป็นร้อยละของความสำเร็จ ร้อยละ 80 จากการติดตามนักศึกษาภายหลังจบการศึกษาแล้ว พบว่านักศึกษามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรและการหารายได้ในการเลี้ยงดูบุตรในอนาคต แต่มีขวัญและกำลังใจในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้านการเรียน แนวทางคือ การดูแลช่วยเหลือจัดการแก้ไขปัญหาให้นักศึกษาเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา เป้าหมายคือ นักศึกษาเรียนอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา วิธีการคือ การดูแล ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาด้านการเรียน การวางแผนการเรียน การลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเครื่องมือคือ การจัดการและการวางแผนการเรียนแต่ละภาคการศึกษาจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย ผลสำเร็จคือ นักศึกษาเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละของความสำเร็จ ร้อยละ 100

โดยสรุป การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละปัญหา ทำให้การแก้ไขปัญหาทุกปัญหาพร้อมกันขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อสถานการณ์ของปัญหาหนึ่งดีขึ้น ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาอื่น ๆ สามารถแก้ไขให้ดีขึ้นไปพร้อมกันได้ โดยเมื่อทุกปัญหาได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้นไปพร้อม ๆ ทำให้การแก้ไขปัญหาขับเคลื่อนต่อเนื่องไปข้างหน้าตามขั้นตอนที่ได้วางแผนดำเนินไปถึงเป้าหมายของการแก้ไขปัญหา ผู้แก้ไขปัญหาสามารถประเมินและความคาดหวังความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาได้ถึงร้อยละ 80 ถึงร้อยละ 100

นอกจากนี้ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดูแลวัยรุ่นที่ตั้งโดยไม่ได้ตั้งใจ (นงลักษณ์ คำสวาสดิ์ โสเพ็ญ ชูนวล และวันดี สุทธรังสี, 2022) พบว่าผู้ควรดูแลต่อวัยรุ่นที่ตั้งโดยไม่ได้ตั้งใจมี 6 ประเด็น ได้แก่ การจัดการกับการตั้งครรภ์โดยที่ไม่ได้ตั้งใจ การให้ความรัก การส่งเสริมสุขภาพของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์และบุตรในครรภ์ การสนับสนุนด้านอารมณ์จิตใจและการเงิน การวางแผนดูแลทารก และการกำกับการศึกษาของวัยรุ่นตั้งครรภ์ให้สำเร็จเพื่อการมีอนาคตที่ดี

ขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ มีดังนี้

1. พบนักศึกษาและผู้ปกครอง เช่น

- พบนักศึกษาและผู้ปกครองเพื่อรับทราบปัญหาการตั้งครรภ์ของนักศึกษา สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- ให้กำลังใจและผ่อนคลายความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้น
- อธิบายขั้นตอน กระบวนการ และแนวทางจัดการและแก้ไขปัญหา สร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา และผู้ปกครอง
- สร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างนักศึกษา ผู้ปกครอง และผู้แก้ไขปัญหา

2. จัดการและแก้ไขปัญหา เช่น

- ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา แนวทางแก้ไขปัญหา การปฏิบัติตัว และบรรเทาผลกระทบ

- ให้ความรู้เกี่ยวอนามัยเจริญพันธุ์ ดูแลช่วยเหลือส่งต่อให้เข้าถึงบริการอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม ณ สถานพยาบาล

- สร้างขวัญและกำลังใจให้กับนักศึกษา ให้มีขวัญกำลังใจที่ดี มีสติ ดูแลและให้คำแนะนำด้านจิตวิทยา จัดการความเครียดในวัยรุ่นวัยเรียน ลดและบรรเทาปัญหาด้านอารมณ์และจิตใจของนักศึกษา ผ่อนคลายความวิตกกังวลของผู้ปกครองต่ออนาคตการศึกษาของนักศึกษา

- จัดการและวางแผนการเรียนของนักศึกษาร่วมกับอาจารย์ หารือเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ประสานระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ ดูแลแผนการเรียนและการลงทะเบียนร่วมกับนักศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการปัญหาด้านการเรียน ติดต่อและประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนประจำแต่ละรายวิชา

3. ติดตาม วิเคราะห์ และประเมินผลการจัดการและแก้ไขปัญหา เช่น

- ติดตามด้านอนามัยเจริญพันธุ์และสวัสดิการสังคม

- ติดตามสภาพขวัญและกำลังใจของนักศึกษา สุขภาพทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ วิเคราะห์ และประเมินสภาวะร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ อย่างต่อเนื่อง

- ติดตามด้านการเรียน วิเคราะห์ และประเมินผลการเรียน ปัญหา และอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อความต่อเนื่องในการเรียนของนักศึกษา อย่างต่อเนื่อง

- ติดตาม วิเคราะห์ และประเมิน แนวทาง วิธี เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา ปรับปรุงแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของปัญหา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. รักษาและสร้างอนาคตการศึกษาและชีวิตที่ดีของนักศึกษาที่ตั้งครรภ์ไม่พร้อม
2. นักศึกษาไม่ต้องออกหรือย้ายสถานศึกษา เรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา
3. ลดปัญหา อุปสรรค และผลกระทบที่ส่งผลต่อผลการเรียนและความสำเร็จด้านการเรียน
4. ป้องกันปัญหาการทำแท้งและตั้งครรภ์ไม่พร้อมซ้ำ
5. ช่วยเหลือและลดปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง รักษาความคาดหวังของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นบุตรหลานมีอนาคตการศึกษาที่ดีและสำเร็จการศึกษาตามที่มุ่งหวังไว้
6. ลดปัญหาการให้นักศึกษาตั้งครรภ์ไม่พร้อมออกหรือย้ายจากสถานศึกษา เป็นการจัดการและแก้ไขปัญหาอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม
7. เกิดภาพลักษณ์ที่งดงามต่อความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคม

สรุป

การจัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมของนักศึกษาระหว่างกำลังศึกษาในระดับปฏิบัติการ ต้องจัดการและแก้ไขปัญหาทั้งระยะสั้นและระยะยาว ระยะสั้น เช่น การจัดการเกี่ยวกับการเรียน การช่วยเหลือ ดูแล ให้คำปรึกษา การส่งต่อให้ได้รับบริการอนามัยเจริญพันธุ์และ

สวัสดิการสังคม ระยะยาว เช่น การจัดการปัญหาจากการตั้งครรภ์ไม่พร้อม การดูแลขวัญกำลังใจ ภาวะจิตใจ การวางแผนการเรียน เป้าหมายสำคัญคือ จัดการปัญหาและอุปสรรคให้นักศึกษาสามารถศึกษาอย่างต่อเนื่อง ได้รับการดูแลการตั้งครรภ์และสุขภาพ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีขวัญกำลังใจในการเรียนและการดำเนินชีวิต และเรียนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา

กระบวนการสำคัญที่ใช้ในการจัดการและแก้ไขปัญหาได้แก่ การดูแล การช่วยเหลือ จัดการและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ ปัญหาการเรียน และการให้คำแนะนำปรึกษาด้านอนามัยเจริญพันธุ์ สุขภาพจิต และการเรียน วิธีการที่ใช้ ได้แก่ การดูแล ช่วยเหลือ การให้ความรู้ความเข้าใจ การแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ การจัดการปัญหา การแก้ไขปัญหา การให้คำแนะนำปรึกษา การนำแก้ไขปัญหา การจัดการและวางแผนการเรียน ผลสำเร็จที่ได้คือ ปัญหาที่เกิดขึ้นได้รับการช่วยเหลือแก้ไข นักศึกษาสามารถเรียนต่อเนื่องและสำเร็จการศึกษา

การใช้วิธีการจัดการและแก้ไขปัญหาที่หลากหลายวิธิมาบูรณาการ ช่วยแก้ไขปัญหารอบด้านที่แต่ละปัญหามีลักษณะเฉพาะพิเศษและการแก้ไขที่แตกต่างกัน ต้องใช้วิธีการแก้ไขแบบจำเพาะกับปัญหานั้นแก้ไขปัญหาทุกปัญหาไปพร้อมกัน ทำให้การต่อสู้กับปัญหารอบด้านทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาหนึ่ง ๆ ไปพร้อมกันจะช่วยเพิ่มโอกาสและความสำเร็จให้กับการแก้ไขปัญหารอบด้านอื่น ๆ ซึ่งส่งผลดีทั้งต่อนักศึกษาและผู้แก้ไขปัญหา ผลดีต่อนักศึกษา คือ ปัญหาได้รับการผ่อนคลาย แก้ไข บรรเทาความรุนแรงของปัญหาลดน้อยลง ลดความวิตกกังวล ความตรึงเครียดในชีวิตจากปัญหารอบด้าน มีขวัญและกำลังใจในการชีวิตเพิ่มขึ้น รู้สึกได้รับความช่วยเหลือดูแลเสริมพลัง แรงผลักดัน และความเชื่อมั่นต่อความสำเร็จในการแก้ไขปัญหาให้นักศึกษาผู้ปกครองและผู้แก้ไขปัญหาเดินเคียงบ่าเคียงไหล่ต่อสู้กับปัญหาร่วมกันอย่างมีพลังและเกิดประสิทธิภาพตามมา ผลดีต่อผู้แก้ไขปัญหา คือ เพิ่มความเชื่อมั่นต่อโอกาสความสำเร็จและกำลังใจในการแก้ไขปัญหาทำให้การแก้ไขปัญหาทำได้ง่ายมากขึ้น ทำให้มีเครื่องมือวิธีแก้ไขปัญหา

ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวบุคคล พบว่า สามารถตั้งหลักในการดำเนินชีวิตที่ดีของตนเองในอนาคตต่อไปได้ เช่น มีความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตร โอกาสในการอาชีพและมีรายได้สามารถเลี้ยงดูบุตรได้ มีความมั่นใจในการดำเนินชีวิต สามารถแก้ไขความผิดพลาดให้กลับคืนดี เปลี่ยนสถานการณ์กลับร้ายกลายดี อยู่ในสังคมอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี สามารถเริ่มต้นการดำเนินชีวิตหลังผ่านพ้นปัญหาได้อย่างมั่นใจ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองสามารถดำเนินการจัดการปัญหาอื่น เช่น การดูแลการเลี้ยงดูบุตร การหาอาชีพ ได้อย่างสะดวกมากขึ้น การแก้ไขปัญหาด้านมิติของสถานศึกษาสร้างรากฐานการแก้ไขปัญหาที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาต่อไปในอนาคตให้สามารถทำได้สะดวกมากขึ้นของผู้ปกครอง ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับครู อาจารย์ พบว่า เกิดประสบการณ์การเรียนรู้และองค์ความรู้ที่สามารถใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้และแก้ไขปัญหานี้ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้บริหารและองค์กร พบว่า ผู้บริหารและองค์กรได้มีตัวอย่างในการแก้ไขปัญหา การเปรียบเทียบและทดสอบแผน การปรับปรุงแผน การทบทวนแผนการป้องกันและแผนการรับมือกับปัญหาที่อาจเกิดอีกเพื่อเตรียมความพร้อมในอนาคต

ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นสร้างและรักษาอนาคตที่ดีให้กับนักศึกษาและความคาดหวังของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 ยุทธศาสตร์การป้องกัน

และแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นระดับชาติ และกฎกระทรวงศึกษาธิการเรื่องกำหนดประเภทของสถานศึกษาและดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566

ข้อเสนอแนะ

1. บทบาทของผู้จัดการและแก้ไขปัญหานี้ได้แก่ ผู้ดูแลช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษา ผู้สร้างความรู้ความเข้าใจ ผู้จัดการและแก้ไขปัญหา ผู้นำแก้ไขปัญหา ผู้ให้กำลังใจ มิตรร่วมทุกข์

2. การจัดการและแก้ไขปัญหานี้ เป็นการจัดการและแก้ไขปัญหาระยะยาว ต้องใช้ความอดทน ความพยายาม ความใจเย็น สุขุม ละเอียด รอบคอบ แล้วจะแก้ไขปัญหาให้สำเร็จรลุล่วงได้

3. การจัดการแก้ไขปัญหาด้วย เมตตา ปรารถนาดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ กรุณา ปรารถนาให้การดูแลช่วยเหลือนักศึกษา มุทิตา ยินดีดูแลช่วยเหลือแก้ไขปัญหา อุเบกขา วางใจต่ออคติและอารมณ์ที่เกิดขึ้นต่อปัญหา อุปสรรค และความยุ่งยากที่เกิดขึ้นในแก้ไขปัญหา มุ่งมั่นตั้งใจแก้ไขปัญหาให้สำเร็จ เป็นแรงใจที่ช่วยให้ผู้จัดการและแก้ไขปัญหาไม่ย่อท้อและแก้ไขปัญหานี้สำเร็จ

4. ความร่วมมือของนักศึกษา ผู้ปกครอง คนรัก อาจารย์ และเพื่อน ช่วยให้การจัดการแก้ไขปัญหามีความสะดวก เช่น การเลี้ยงบุตรระหว่างมาเรียน การเรียนการสอน การติดต่อ

5. สังเกตพฤติกรรมและประเมินสุขภาพจิต สภาพจิตใจ อารมณ์ความรู้สึก ขวัญและกำลังใจของนักศึกษา เติมเต็มขวัญและกำลังใจ

6. การประเมินผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหา ช่วยเพิ่มความมั่นใจในการแก้ปัญหากับทุกฝ่าย

7. ปัญหาบางประการ นักศึกษาและผู้ปกครองไม่สามารถจัดการและแก้ไขด้วยตนเอง ควรเป็นผู้นำการจัดการและแก้ไขปัญหานั้น จึงจะประสบผลสำเร็จ

8. ต้องเสียสละเวลาและกำลังกาย กำลังสติ กำลังปัญญา เพื่อแก้ไขปัญหา

9. ผู้จัดการและแก้ไขปัญหาต้องใช้ทักษะการจัดการ ทักษะแก้ไขปัญหา ทักษะด้านจิตวิทยาวัยรุ่น ทักษะการสร้างขวัญและกำลัง ทักษะการเข้าใจปัญหา ทักษะชีวิต ทักษะการให้คำปรึกษา และอื่น ๆ เป็นต้น

10. การแก้ไขปัญหารวดเร็วและป้องกันไม่ให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมซ้ำ ช่วยให้การแก้ไขปัญหาในอนาคตทำได้สะดวกและง่ายขึ้น

11. การตัดสินใจควรได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองและนักศึกษา ดำเนินการด้วยความระมัดระวังโดยคำนึงความถูกต้อง จริยธรรม และสิทธิตามกฎหมาย

12. เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษา แนะนำแนวทางการเลือกอาชีพ การเลือกงาน การค้นหางาน แหล่งหางาน การสมัครงาน หรือการฝึกทักษะด้านอาชีพและการสร้างรายได้ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาได้มีอาชีพและรายได้ในการเลี้ยงดูบุตร หลังจบการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทของสถานศึกษาและการดำเนินการของสถานศึกษาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2566. (2566, 3 กุมภาพันธ์). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 140 ตอนที่ 11ก. หน้า 3.

กรองแก้ว ทองประเสริฐ. (2560). **บทบาทของครูในการป้องกันการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น กรณีศึกษาครูในสถายศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร.** สารนิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทรงยศ พิลาสันต์. (2557). ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นไทย. **โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ.** 2(15): 1 - 4.

นงลักษณ์ คำสวาสดิ์ โสเพ็ญ ชูนวล และวันดี สุทธรังสี. (2022). การดูแลของบิดามารดาต่อสาววัยรุ่นที่ตั้งครรภ์โดยไม่ได้ตั้งใจ การวิจัยคุณภาพแบบบรรยาย. **Pacific Rim International Journal OF Nursing Research.** 26(3): 501 - 516.

นันทพร ปันต๊ะ. (2560). **ปัญหาและความคาดหวังในชีวิตของวันรุ่นตั้งครรภ์.** วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสุขภาพจิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัทนดนัย จินตนครชัยศรี. (2565). **การถอดบทเรียน มุมมองจากบทความวิจัยในประเทศไทย.** การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559. (2559, 30 มีนาคม). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 133 ตอนที่ 30ก. หน้า 1 - 9.

ศรุตยา รองเลื่อน ภัทรวลัย ตลึงจิตร และ สมประสงค์ ศิริบริรักษ์. (2555). การตั้งครรภไม่พึงประสงค์ในวัยรุ่น สำรวจปัญหาและความต้องการการสนับสนุนในการรักษาพยาบาล. **วารสารพยาบาลศิริราช**. 5(2): 14 - 28.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). **แนวทางการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ตั้งครรภ์.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://www.spmsnicpn.go.th/th/download/servicemanual/takecare_pregnant.pdf. (2568, 16 กุมภาพันธ์).

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). **รายงานความก้าวหน้าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย พ.ศ. 2559 - 2563.** กรุงเทพฯ: สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. [ออนไลน์], เข้าถึงได้จาก: https://sdgs.nesdc.go.th/wp-content/uploads/2021/11/Thailands-SDGs-report-2016-2020-book_for-web-1.pdf. (2567, 6 มิถุนายน).

อังคณา ณรงฤทธิ์ และมาลี สบายยิ่ง. (2561). การปรับตัวจากการตั้งครรภ์ไม่พึ่งประสงค์ของนักศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดหนึ่งในภาคใต้. **วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. 30(50): 313 - 337.

อภิญญา ยุทธชาวิทย์. (2562). ประสบการณ์การตั้งครรภ์ระหว่างเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา. **วารสารทันตาภิบาล.** 30(2): 25 - 40.